

Asia: VN/33074/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tunne rintasi ry:n lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/33074/2023

Lausuntoluonnoksessa ehdotetaan hallitusohjelman mukaisesti, että mahdollistettaisiin alkoholiyhtiö Alko Oy:lle sekä kotimaisille vähittäismyyntiluvallisille toimijoille alkoholijuomien verkkokauppa sekä muut jakeluun ja noutoon perustuvat vähittäismyyntikonseptit, kuten alkoholijuomien toimitus.

Tunne rintasi ry yhtyy muiden lausujien huoleen mahdollisuudesta tilata alkoholijuomia kotiin. Sen vaikutukset ihmisten päihteidenkäytön ja erilaisten sairauksien lisääntymiseen, sekä lasten ja läheisten turvattomuuden lisääntymiseen perheissä, ovat vakavia asioita. Emme myöskään usko kuljettajien mahdollisuuksiin kieltäytyä luovuttamasta alkoholijuomia päihtyneille ja alaikäisille, kun hän on yksin tilanteessa. Vähittäismyyntiliikkeissä turvana on muu henkilökunta ja vartijat.

Eryteisesti korostamme alkoholin vaikutusta rintasyöpään sairastumiseen. Riski sairastua rintasyöpään nousee huomattavasti 50-vuotiaasta eteenpäin. Vuosittain noin 5 000 uudesta rintasyöpädiagnoosista noin 80% todetaan yli 50-vuotiaille naisilla.

Alkoholi on yksi rintasyövän keskeisimmistä riskitekijöistä. Jo yksi annos, esimerkiksi pieni lasillinen viiniä tai tölkki olutta päivittäin nautittuna lisää sairastumisen riskiä 10 prosentilla. Naisilla 60 % alkoholin aiheuttamista syöpätapauksista on rintasyöpiä.

RISKI ALKOHOLIN KÄYTÖN MÄÄRÄSTÄ KASVAA MYÖS SENIORI-IKÄISTEN KESKUUDESSA:

Päihdetyötä tekevien järjestöjen mukaan alkoholin käyttö on lisääntynyt myös seniori-ikäisten keskuudessa. Tämän ikäluokan naisia saattaa vielä rajoittaa häpeä ostaa usein tai suuria määriä alkoholia julkisessa tilassa tai juoda alkoholia ravintolassa. Pienellä paikkakunnalla, omalla kylässä tai korttelissa, jossa "joku voi nähdä". Ostamista saattaa rajoittaa myös mahdollisuus saada alkoholia kotiin, jos ostokset tuo läheinen, kotihoito tai nykyisellä lainsäädännöllä toimiva kaupan kuljetuspalvelu. Jos alkoholin tilaaminen kotiin mahdollistetaan, on alkoholia mahdollista saada huomaamattomammin ja se voi lisätä käytön määrää.

Alkoholi vaikuttaa rintasyöpään sairastumisen riskiin paitsi sen syöpävaarallisten ominaisuuksien vuoksi, myös esimerkiksi painonhallinnan ja hormonitoiminnan kautta.

Alkoholi on syöpää aiheuttava aine ja se vaikuttaa elimistössä monin tavoin. Alkoholi eli etanoli itsessään on syöpää aiheuttava aine, eli karsinogeeni. Alkoholi myös muuntuu elimistössä asetaldehidiksi, joka on yksi tunnetuista syöpää aiheuttavista aineista. Alkoholijuomat saattavat myös sisältää monenlaisia muita karsinogeeniä etanolin lisäksi. Lisäksi alkoholi estää muiden syöpävaarallisten yhdisteiden hajottamista.

Alkoholin on todettu kiihdyttävän solujen jakautumista, jolloin riski syöväksi muuntuvien solumutaatioiden syntymiselle kasvaa. Alkoholi myös aiheuttaa elimistössä soluvauroita sekä hidastaa ja vaikeuttaa soluvaurioiden korjaamista ja vaarallisten solumutaatioiden tuhoamista, jolloin riski syöpäsolujen lisääntymiselle kasvaa.

Alkoholin vaikuttaa monin tavoin kehon toimintaan. Ylipaino on yksi rintasyövän keskeisiä riskitekijöistä. Jo yksi alkoholiannos päivittäin nautittuna voi aiheuttaa jopa 4-8 kilon vuosittaisen painonnousun. Alkoholi myös vaikeuttaa monien tehokkaasti toimivan immuunipuolustusjärjestelmän kannalta välttämättömien ravintoaineiden, kuten vitamiinien ja antioksidanttien, imeytymistä.

Alkoholi nostaa tutkitusti estrogeeni- ja insuliinitasoja elimistössä. Hormonituotannon häiriöt altistavat kehon syöpäsairauksien kehittymiselle.

Alkoholinkulutus ei vaikuta ainoastaan rintasyöpään sairastumisen todennäköisyyteen, vaan se on taustatekijänä monissa muissakin pitkäaikaissairauksissa. Runsas alkoholinkäyttö lisää myös monien muiden syöpien sekä esimerkiksi sydän- ja verisuonitautien, masennuksen ja ruoansulatuskanavan ongelmien todennäköisyyttä.

Lähteet:

Bingham, C. ja Ollila E. (2017) Syöpä, alkoholi ja alkoholipolitiikka. Lääketieteellinen aikakauskirja Duodecim, 133 (21), s. 2063-8. <https://www.duodecimlehti.fi/duo13998>

Cancer reasearch UK: How does alcohol cause cancer? <https://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/causes-of-cancer/alcohol-and-cancer/how-does-alcohol-cause-cancer>

Fakhri, N., Chad, M.A., Lahkim, M. et al. (2022) Risk factors for breast cancer in women: an update review. Medical Oncology (39). DOI: 10.1007/s12032-022-01804-x

Mäkelä, P. & Niemelä, S. (2022) Alkoholi ja terveys. Lääkärikirja Duodecim. <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01120>

World Health Organization (WHO) (2020) Alcohol and Cancer in WHO European region. <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/336595/WHO-EURO-2020-1435-41185-56004-eng.pdf?sequence=1>

World Health Organization (WHO) (2023) Alcohol and cancer in the European Union – a call to action.

Johanna Artola, toiminnanjohtaja

Pilvi Kyrönlahti, järjestösuunnittelija

Artola Johanna

Tunne rintasi ry - Johanna Artola, toiminnanjohtaja